

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

på, at man bør kunne opretholde det litterære teater over for det mere udprægede forlystelsesteater. Som det ærede medlem hr. Helge Larsen bemærkede, er det uhyre svært at finde et par betegnelser, der kan være nogenlunde klart afgrænsende over for hinanden. Det er næsten umuligt, men også ved disse skrøbelige betegnelser ved man hvad det drejer sig om. Jeg tror, at vi gennem bevillingssystemet endnu en stund kan sikre det litterære teaters eksistens i en truet teaterverden.

Det ærede medlem hr. Harald Nielsen var heller ikke sikker på, at det hidtidige depositum burde erstattes med en statsgaranti. Jeg ser sådan på det, at der stilles meget, meget store krav til den instruktør, den teaterkyndige mand, der bliver teaterleder. Der kræves her en overordentlig alsidig indsigt. Skal han foruden at være i besiddelse af denne indsigt også være millionær? Skal han virkelig kunne præstere de store beløb, der her kræves? Er det ikke rimeligt, at de beløb, der kan fremskaffes, anvendes i produktionen og ikke bliver til et beløb, der er lagt dødt?

Det ærede medlem kunne dernæst ønske en teaterhelhedsordning, således at også ordningen vedrørende det kgl. teater kom til at figurere som et af lovforslagets kapitler. Det er muligt, at det vil være hensigtsmæssigt, at det indgår i et kapitel for sig, men der er dog hertil at bemærke, at et udvalg i øjeblikket arbejder, som det ærede medlem jo ved bedre end nogen anden, med det kgl. teaters anliggender, og det er ikke muligt at danne sig et tilstrækkeligt klart billede af det kgl. teaters situation, før dette udvalgsarbejde er afsluttet. Formentlig sker det inden alt for længe.

Det ærede medlem gav dernæst udtryk for visse betænkeligheder vedrørende økonomien. Dertil er at bemærke, at alle de tilskud, der går ud over de i lovforslaget fikserede, skal gennem filteret her, det høje ting, gennem finansministerium og finansudvalg. Jeg gør opmærksom på, hvad der står i bemærkningerne, at man fra tysk side for tiden yder lige ved 2 mill. kr. årligt i statstilskud til scenerne i Sydslesvig — til kun 3 scener, Flensborg, Slesvig og Rendsborg — 2 mill. kr. Statsstøtten til hele det danske teaterliv, bortset fra det kgl.

teater, udgør i dag knap 3 mill. kr. årlig. Skulle det ikke være gørligt at forhøje det beløb med det i lovforslaget skitserede beløb?

Som det er fremhævet i fremsættelses-talen, lader udgifterne ved gennemførelsen af lovforslaget sig ikke opgøre med absolut nøjagtighed. Der er tale om sikre årlige tilskud på ca. 4,4 mill. kr. Hertil kommer naturligvis ekstraordinære udgifter, hvis der bliver oprettet en sønderjysk landsdels-scene, og så kommer hertil de ordinære rådighedsbevillinger og udgifter til investeringer i teaterbygninger o. s. v., ca. 1,2 mill. kr., men det vedbliver altså at være en beskednen udgiftsførelse på ca. 3,2 mill. kr. sammenlignet med det, der ydes til teatrene umiddelbart syd for vor grænse af den tyske stat.

Det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen var, synes jeg, rigelig arrogant i sine udtalelser vedrørende min person og andre personer. Det ærede medlem har en besynderlig trang til at korrekte anderledes tænkende med overvægt i den personlige vurdering fremsat i det ærede medlems til tider også noget besynderlige sprog. Det ærede medlems psykologiske karakteristik af mig viste, at det ærede medlem i hvert fald er en mere fantasifuld romanforfatter end jeg.

Det ærede medlem kom ind på en overordentlig farlig tankegang, da det ærede medlem sagde, at hvis staten skal optræde som mæcen, må den have indflydelse på, til hvem der bevilges penge, og på, hvad der ydes. Lad gå, at vi har indflydelse på, hvem der får et teater at lede, hvem der får et ansvar for det, også fordi vedkommende har et ansvar over for en stor skuespillerstab og andre engagerede; men hvor langt skal man gå i indflydelsen på, hvad der ydes? efter min mening er det statens opgave her at holde sig så reserveret som overhovedet muligt, således at den kunstneriske frihed respekteres. Det ærede medlem gik ud fra en gammeldags konservatisme, den, vi havde i forrige århundrede, rigelig langt ind i tilsynssystemet. Det ærede medlem sagde, at man, også når det drejer sig om støtte til rejsende teatre, burde tilgodese kvalitet og ledighed. Ja men vel ikke indblanding i repertoire, kun ved fastlæggelse af dets karakter som hovedlinje?